

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

8. Vtrum restituere debeat, qui aliquem ad peccatum induxit vel à
religione abduxit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

Vtrum restituere teneatur, qui aliquem ad peccatum induxit, vel à Religione abduxit.

Qui alterum exemplo suo aut suasionem in peccatum induxit, ex iustitia non obligatur ad commendationem, sed sola Charitate; Ratio, quia volenti & consentienti non fit iniuria. Omne autem peccatum, sicuti liberè admittitur; ita liberè inperseueratur. Confirmatur ex l. 2. §. ultim. ff. mandati: *Nemo ex consilio obligatur, etiam si non expeditur cui datur: quia liberum est cuique apud se explorare, et expedit sibi consilium.* Sed excipe: Nisi alterum fraude, dolo, vel iniusto metu ad peccandum induxerit. V. C. laborantem ignorantia crassa in hæresim, solum alterius crimen denūtiando in hominis ordinem aut si dominus famulo, magister discipulo cum auctoritate præcipiat, quod malum est: siquidem metus, quam ignorantia efficiunt, ut ille non plene animi voluntate in peccatum te impellente, labatur. Multoq; magis, si magister discipulos suos fallit decuit, ea reuocare tenetur, pro qualitate incommo-
1 ex falsa doctrina subsequenti.

2 Qui suo consilio alterum, licet nouitium à Religione abduxit, tamen sine vi, fraude, ad nullam institutionem obligatur. Non nouitio, patet ex præsertione: Nec Religioni: quia illi nullum adhuc in hominem acquisitum fuit. Vnde sicut Nouitium nullam Ordini iniuriam infert, si recedat, ita nec alter, qui illi hoc suadet. Peccant tamen grauiter, qui sine iusta causa (v. c. qui probè perspectum habet in quibusdam hominibus, quod ordo Religionis illis non expediat) blanditijs à Religione auertunt.

Qui Religiosum, vel professum, à Religionis statu suasionem, aliaue cooperatione à Religione abstractit, ex iustitia tenetur ordini ad restitutionem. Ratio, quia Religiosus Ordini suo personaliter obligatus est; cum sui iuris non sit, sed se Ordini per Obedientiam votum acceptante praelato tradiderit: quippe Ordine non quidem directum dominium acquirente, sed solum ius in re, quod satis est ad Religiosum fugientem vindicandum. Igitur Religiosus apostata & inductor Ordini iniuriam infert: unde uterque obligatus ad restitutionem; Religiosus ut redeat; Inductor ut alium idoneum substituatur, si apostatam reducere sua sua suasionem non possit, ipsemet autem non tenetur ingredi, cum susceptio Religionis non necessitatis, sed liberæ voluntatis esse debeat. Undelicet quis includatur in monasterium, in poenam delicti, tamen non præcipitur Religio.

Nec obstat, quod in praxi non obseruetur restitutio abducti Religiosi. Causa enim est, vel qua impotentia excusat, vel quia pars læsa non tanto rigore restitutionem postulat, vel denique, quia contraria Soti, & aliorum sententia, ab omni restitutione in tali casu liberans, probabilis quibusdam videtur.

CAP. IX.

Cui Restitutio fieri debeat?

Debita, ex contractu iusto, incerta, id est, quorum creditor ignoratur, vel conueniri non potest, si longissimè distet, à debitore licitè retinentur. V. C. si à mercatore per errorem accepisti 2. vlnas pro vna, sed restituere non potes, quia non nosti, retines sine iniuria Ratio, quia incertorum bonorum restitutio faciendâ non est iure naturali aut diuino, sed

Bb 4 tantum